

27. februar 2026

Sendt til: uim@uim.dk og loat@uim.dk

Ministeriets j.nr. 2026 – 257

DRC Dansk Flygtningehjælps bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven, hjemrejseloven, straffuldbyrdsloven, straffeloven og repatrieringsloven (skærpe af regler om udvisning, indførelse af elektronisk kontrol (GPS-fodlænke) og styrkelse af repatrieringsordningen og hjemrejsestøtten).

Udlændinge- og Integrationsministeriet har den 2. februar 2026 sendt ovenstående udkast til lovforslag i høring med frist den 27. februar kl. 12. DRC Dansk Flygtningehjælp værdsætter muligheden for at kommentere på udkastet til lovforslag.

Skærpede regler om udvisning

DRC Dansk Flygtningehjælp finder først og fremmest, at omgangen med grundlæggende menneskerettigheder og Danmarks internationale forpligtelser, som det kommer til udtryk i det fremsendte udkast til lovforslag, er yderst bekymrende. Når man dertil forsøger at ændre en retstilstand, alene ved at henvise til en fællesudtalelse som den danske stat og 26 andre af Europarådets medlemslande har udfærdiget – men som 21 medlemslande har valgt ikke at tilslutte sig - illustrerer det yderligere en manglende respekt for den internationale retsorden og dens institutioner.

De gældende danske udvisningsregler går allerede langt ved at kræve, at der skal ske udvisning medmindre det med sikkerhed er i strid med internationale regler. At gå skridtet videre end dette, og dermed gå ind på et område, hvor der altså skal ske udvisning, også hvor en dansk dommer vurderer, at en udvisning med sikkerhed er i strid med vores internationale forpligtelser, er et eklatant udtryk for manglende respekt for vores internationale forpligtelser og en central international institution som den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, og får det til at klinge hult, når man samtidig siger, at man ønsker at respektere Danmarks internationale forpligtelser.

Menneskerettighederne har aldrig haft som deres primære formål at beskytte personer, som har begået kriminalitet, men grundlæggende menneskerettigheder hviler på en forudsætning om, at de må gælde for alle. Også for mennesker, herunder udlændinge, som har begået kriminalitet. Hvis først menneskerettighederne bliver selektive, så kun visse rettigheder gælder for visse grupper, er der en risiko for at de ender med at gælde for ingen – eller kun for de særligt udvalgte; de stærkeste, de rigeste, eller dem der stemmer på de 'rigtige'. Minoriteter og andre udsatte risikerer at falde udenfor.

Europarådets Kommissær for Menneskerettigheder, Michael O'Flaherty, formulerede det således, da han holdt tale på et universitet i Rom d. 13. januar i år: *"It is no less essential to respect the universality of human rights. Any discourse that suggests a hierarchy of rights holders, on the basis of their being more or less deserving, is deeply problematic. Apart from the basic principle of equality and universality, today it's migrants, who is next? If authorities get to designate broad groups of people who they do not like and whose protections should be weakened, we enter onto a dangerous, slippery slope."*

Hvis lande som Danmark går foran i en kampagne for at kunne selektere, hvem der skal nyde beskyttelse af de internationale menneskerettigheder og hvem der ikke skal, kan det virke som en åben invitation til de

lande, som ligeledes ønsker et opgør med internationale menneskeretlige forpligtelser som de gælder i dag, men som gør det med en intention om, at det er deres politiske modstandere, homoseksuelle eller andre minoriteter, der skal nyde dårligere beskyttelse.

Der er mere end nogensinde behov for en bred og stærk støtte til menneskerettighederne, også til artikel 8 i den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK). artikel 8 beskytter helt centrale rettigheder og har gennem historien bidraget til beskyttelsen af udsatte gruppers rettigheder, som ikke i samme grad ses beskyttet andet sted, heller ikke i den danske Grundlov.

Der er således al mulig grund til at bevare og beskytte de grundlæggende rettigheder i den Europæiske Menneskerettighedskonvention, både de rettigheder, der er beskyttet i artikel 8 om retten til privat- og familieliv og i endnu højere grad de rettigheder, der er beskyttet i artikel 3 om forbuddet mod umenneskelig og nedværdigende behandling og straf. At forsøge at inddæmme dem og begrænse dem er en farlig vej at gå, som risikerer at ramme langt bredere end udlændinge, der har begået kriminalitet.

Dertil kommer, at de foreslåede regler vurderes at ville føre til en meget usikker retstilstand. Når det på den ene side i udkastets bemærkninger fremgår, at udvisning skal være den helt klare hovedregel, men samtidig, at der fortsat vil skulle laves en proportionalitetsvurdering. Omtalte proportionalitetsvurdering skal så til gengæld foretages i overensstemmelse med ovenfor omtalte fællesudtalelse, hvorefter det gentages at som 'altovervejende hovedregel' vil kriminalitetens art skulle tillægges udslagsgivende vægt i forhold til udlændingens tilknytning. Det er vanskeligt at se, om der rent faktisk overlades reel plads til den proportionalitetsvurdering, som er helt central i forhold til EMRK artikel 8, og som også må formodes at have væsentlig betydning i forhold til karakteren af den prøvelse, som en fremtidig sag vil blive underlagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Udvisninger, der gennemføres i strid med EMRK artikel 8 kan have store konsekvenser for de berørte udlændinge og for deres herboende ægtefæller, børn og andre familiemedlemmer. Derudover kan det nok gøre en vis skade på Danmarks omdømme, og det vil utvivlsomt medføre væsentlige omkostninger og stort besvær, hvis udvisninger senere skal omgøres, forkert udviste udlændinge hentes tilbage til Danmark og måske have udbetalt erstatning.

Alt i alt, men særligt for at sikre en fortsat bred og stærk støtte til grundlæggende menneskerettigheder, som ikke blot gælder for særligt udvalgte grupper, samt til internationale konventioner og institutioner, som er så afgørende for den fortsatte opretholdelse af en international retsorden, skal DRC Dansk Flygtningehjælp opfordre, til at denne del af ændringsforslaget ikke vedtages.

Hvis bestemmelsen alligevel vedtages, skal DRC Dansk Flygtningehjælp opfordre til, at man grundigt overvejer muligheden for tiltrædelse af Protokol nr. 16 til Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, hvorved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vil kunne anmodes om rådgivende udtalelser om principielle spørgsmål. Dette for at sikre en hurtig og sikker afklaring af gældende ret, så nogle af de ovenfor skitserede risici kan imødegås.

Forslag om anvendelse af fodlænker

Som det fremgår af bemærkningerne til det fremsendte udkast til lovforslag, så er udlændinge uden lovligt ophold, der ikke udrejser af Danmark, underlagt en række kontrolforpligtelser. Det gælder også for de udlændinge, som uanset om de samarbejder om udrejsen, ikke ville kunne udsendes og det gælder for de udlændinge om hvem de danske asylmyndigheder anerkender, at en udrejse vil medføre fare for deres liv eller risiko for tortur.

En ikke ubetydelig del af de udlændinge, der er underlagt kontrolforpligtelser i form af opholds-, melde- og underretningspligt har ægtefæller, børn og forældre i Danmark. De gældende kontrolforpligtelser gør det ofte yderst vanskeligt at opretholde en meningsfuld kontakt med familien i Danmark, som måske bor langt fra Kærshovedgård. Særligt opholdspligten spænder ben for familielivet, til skade ikke mindst for de berørte

børn. Børn som har opholdstilladelse og en hverdag i Danmark. De seneste stramninger, herunder forbud mod førerret til bil, har yderligere vanskeliggjort opretholdelsen af kontakt til familien.

Siden 2017 er straffen for overtrædelse af kontrolforanstaltninger skærpet flere gange. Resultatet er at også mennesker som egentlig blot forsøger at være mest muligt hjemme hos deres børn og ægtefælle - på en for myndighederne kendt adresse - ender med at afsone fængselsstraffe på måneder og nogle gange år. Straffe, der synes voldsomt ude af proportioner med, hvad overtrædelsen faktisk handler om. Det er i høj grad omkostningstungt for både de direkte berørte, deres familier og for det danske samfund.

Vi kan derudover henvise til vores anbefalinger fra maj 2024: Kærshovedgård og tålt ophold (asyl.drc.ngo/viden-og-holdninger/materialer/anbefalinger-kaershovedgard-og-talt-ophold)

DRC Dansk Flygtningehjælp vurderer således, at der fremfor yderligere skærpelser af straffen for overtrædelse af kontrolforpligtelser, bør ske en justering, så der bliver en proportionel sammenhæng mellem forsømmelse og straf.

Derudover finder vi de foreslåede tiltag unødigt komplicerede. Regelsættet med forskellige typer af fodlænker som straf, ud over de straffe, som allerede gælder, er svært at gøre forståeligt for almindelige mennesker, herunder for de personer, som risikerer at blive berørt af de foreslåede ændringer.

Det samlede kontrolregime er enormt omfattende og vanskeligt at navigere i for de berørte – også for dem, som gerne vil. For nogle kan deres psykiske tilstand gøre det svært for dem at huske, om det var i går eller i morges, at de meldte sig, mens andre oplever, at de har meldt sig, som de skulle, men at dette ikke er blevet registreret korrekt, og de føler sig nødsaget til selv at sikre dokumentation for, at de har overholdt deres meldepligt.

Der har gennem tiden været flere udfordringer med registrering af meldepligt, og heller ikke i dag får man kvittering for at have meldt sig. Ligeledes har der været adskillige eksempler på, at tilladt fravær, fx i forbindelse med korte ophold hos familien eller hospitalsophold, ikke har været registreret korrekt i systemet og at der har været rejst straffesager, hvor det først sent i forløbet er blevet afklaret, at manglende overholdelse af kontrolforpligtelser faktisk var lovlig.

Dertil må det formodes at blive både dyrt og tungt at administrere og det synes yderst tvivlsomt, om det vil have nogen reel effekt i forhold til at få flere til at udrejse.

DRC Dansk Flygtningehjælp foreslår, at denne del af ændringsforslaget ikke vedtages.

Udvidelse af adgang til hjemrejsestøtte

DRC Dansk Flygtningehjælp hilser muligheden for at hæve hjemrejsestøtten velkommen, men mener at beløbet, der ydes i støtte bør være det samme for alle udlændinge, der kan modtage hjemrejsestøtte.

Flygtningehjælpen hilser det desuden velkommen, at udvisningsdømte også kan tilbydes hjemrejsestøtte uden først at skulle søge om asyl.

Flygtningehjælpen anbefaler desuden, at muligheden for at få hjælp til hjemrejse også bør gælde de udvisningsdømte, og andre grupper, som har mulighed for at modtage hjemrejsestøtte. Det anbefales således, at personkredsen, der kan få hjælp til hjemrejse, er den samme, som personkredsen, der kan få hjemrejsestøtte.

Mulighed for at yde tillæg til hjælp til repatriering

Det fremgår af forslaget, at Udlændinge- og Integrationsministeren vil få en generel bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om midlertidige ordninger, som kan understøtte repatrieringsordningen. Det er som udgangspunkt positivt, at der er et politisk ønske om løbende at forbedre ordningen helt generelt. DRC

Dansk Flygtningehjælp finder dog, at det vil være uhensigtsmæssigt at indføre forskellige beløb afhængigt af nationaliteten på den borger, som ønsker at repatriere. Det fremgår heller ikke af forslaget, hvad den saglige grund for denne forskelsbehandling kan være.

Med venlig hilsen

Charlotte Slente

Generalsekretær

DRC Dansk Flygtningehjælp